06.04.2017г.

О Д Л У К А

На Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), по жалбата на Фондација Метаморфозис за прилогот со наслов "Милионски суми за НВО под капата на Сорос – тврдат од 'Стоп операција Сорос'", објавен на 05.02.2017 година во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 08 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.com.mk)

Ж А Л Б А Т А Е О С Н О В А Н А

Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во член 3.

Член 3.

"Новинарот ќе настојува да биде обезбедено објавување на исправка, деманти и одговор во случај кога ќе биде утврдена неточност на информацијата."

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2 1000 Скопје

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на ден 10.02.2017 година, Фондацијата Метаморфозис поднесе жалба за прилогот со наслов "Милионски суми за НВО под капата на Сорос – тврдат од 'Стоп операција Сорос'", објавен на 05.02.2017 година во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 08 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.com.mk).

Во жалбата се наведува дека во објавениот прилог известувањето е неточно и нефер и не е застапена втората страна, а се додава и дека не е објавен демантот кој жалителот го испратил до медиумот.

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со телевизија Канал 5 и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од Канал 5 не одговорија на наводите на жалителот.

Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на текстот е ОСНОВАНА.

***

При своето одлучување Комисијата го зеде предвид и :

Член 16 од Уставот на РМ, во кој се вели:

Се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата.

Се гарантира слободата на говорот, јавниот настап, јавното информирање и слободното основање на институции за јавно информирање.

Се гарантира слободниот пристап кон информациите, слободата на примање и пренесување на информации.

Се гарантира правото на одговор во средствата за јавно информирање.

Се гарантира правото на исправка во средствата за јавно информирање.

Се гарантира правото на заштита на изворот на информацијата во средствата за јавно информирање.

Цензурата е забранета.

***

На седницата на 06.03.2017 година, Теофил Блажевски и Гоце Герасимовски беа изземени од расправата за случајот, во согласност со член 11 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби поради судир на интереси, бидејќи Теофил Блажевски е вработен во Фондацијата Метаморфозис, а Гоце Герасимовски е вработен во телевизија Канал 5, се' со цел да се обезбеди мериторност во одлучувањето и спречување на делегитимирање на одлуката на Комисијата.

Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и направи увид во наведениот текст. Го констатираше следниов текст:
"Невладината „Метаморфозис“ е најмоќна од невладините организации поврзани со финансирање на средства од соросовата фондација ,,Институт отворено општество“ која за периодот од 2014-та до 2016-та година инкасирала 1,08 милиони евра. По неа е Хелсиншкиот комитет за човекови права со 231 илјада и 820 евра, третата е Младински образовен форум со 79 илјади евра, посочуваат членовите на „Стоп операција Сорос“, повикувајќи се на јавно достапни информации, но и со сомневање дека истите износи се повеќекратно поголеми.... "

На крајот на текстот е презентиран видео - материјал од прес-конференција на движењето Стоп Операција Сорос.

По увидот, најпрво, Комисијата констатираше дека таа не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во текстот и жалбата. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионални стандарди при создавањето на новинарскиот производ.

Членовите на Комисијата најдоа дека медиумот пренесува настан прес-конференција на движењето Стоп Операција Сорос, на кој се изнесени низа политички тврдења, но авторот не изнесува свои тврдења.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2 1000 Скопје

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

Меѓутоа, видно од демантот кој беше приложен како доказ пред Комисијата, а кој медиумот не го објавил, евидентно е дека ТВ Канал 5 не му дозволил на жалителот да ја искаже својата одбрана во однос на наводите во текстот, иако бил должен да го стори тоа согласно чл. 16 од Уставот на РМ и чл. 3 од Кодексот на новинарите на Македонија со што ги ограничил граѓанските права на жалителот, притоа доведувајќи го во понеповолна положба пред "судот на јавноста". Медиумот бил должен да го објави демантот во иста должина/времетраење и на истото место каде што била презентирана првичната информација од која е засегнат жалителот.

***

Комисијата за жалби најде дека во спорниот прилог со наслов "Милионски суми за НВО под капата на Сорос – тврдат од 'Стоп операција Сорос'", објавен на 05.02.2017 година во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 08 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5, прекршен е член 3 од Кодексот на новинарите на Македонија, според кој новинарот ќе настојува да биде обезбедено објавување на исправка, деманти и одговор во случај кога ќе биде утврдена неточност на информацијата. Моралната одговорност за неточноста на информацијата паѓа на новинарот и затоа е важно тој самиот да влијае и да обезбеди објавување на демант, исправка или одговор во медиумот во кој информацијата е објавена, а чијшто автор е тој. На тој начин новинарот го штити и сопствениот интегритет, но и интегритетот на медиумот во кој работи.

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата за жалби учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Филип Ѓурчиновски и Сефер Тахири.

Се обврзуваат телевизија Канал 5 и интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.com.mk), во согласност со членот 18 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објават одлуката на Комисијата за жалби.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија
ЕТИКА ПРЕС
Скопје